

Regionalna kampanja “Ujedinjeni Balkan za čist vazduh” od 1. decembra biće sprovedena drugu godinu zaredom, sa ciljem podizanja svesti stanovnika regiona o uzrocima i posledicama zagađenja, mogućim načinima poboljšanja kvaliteta vazduha i borbi za zdraviju životnu sredinu kroz regionalnu solidarnost.

Ove godine jedna od tema u fokusu kampanje jesu i posledice i štetnost zagađenja termoelektrana na ugalj, kao i zagađenja poreklom iz teške industrije.

“Ujedinjeni Balkan za čist vazduh”, sprovodi Evropski fond za Balkan uz podršku brojnih organizacija: Eko forum iz Zenice, Environmental Territorial Management Institute iz Tirane, Sbunker i Balkan Green Foundation iz Prištine, Air Care iz Skoplja, OZON iz Podgorice, Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu i Beogradska otvorena škola iz Beograda.

Učesnice i učesnici informativne kampanje “Ujedinjeni Balkan za čist vazduh” zalažu se da se sprovede što brže gašenje termoelektrana na ugalj i da se zagađenje poreklom iz teške industrije hitno svede u propisne okvire. Tražimo i da građani dobiju mesto za stolom kada se odlučuje o ekološkim i drugim dozvolama za proizvodna postrojenja.

Termoelektrana Ugljevik sama emituje više sumpor-dioksida (107.402 tona u 2020.) nego što je ukupan zbir dozvoljenih emisija svih postrojenja obuhvaćenih nacionalnim planovima za smanjenje emisija (103.682 tone), čime je samo ovo postrojenje prekoračilo sve ukupne godišnje vrednosti zajedno.

Uvoz EU proizvedene električne energije iz Zapadnog Balkana čini 0,3% potrošnje EU, ali emisije sumpor-dioksida iz ove proizvodnje iznose 50% njegove emisije iz svih EU termoelektrana.

Osim industrije, ugalj se troši i u domaćinstvima i toplanama, a prestankom upotrebe tog fosilnog goriva nestao bi glavni pojedinačni izvor zagađenja vazduha na Zapadnom Balkanu. Gubitak bruto domaćeg proizvoda usled zagađenja vazduha na Zapadnom Balkanu samo u 2016. godini iznosio je do 8,5 milijarda evra.

Umesto u izgradnju i obnovu termoelektrana, novac iz budžeta može da se usmeri u socijalne programe i prekvalifikaciju radnika te podizanje solarnih elektrana na mestu ugljenokopa koje bi zamenile elektroenergetske kapacitete što se gase. Tako bi transformacija industrije mogla da bude najzelenija na kontinentu.

Solidarnom borbom građana Zapadnog Balkana možemo zajedno do čistijih tehnologija i zdravije budućnosti.

Saopštenje Evropskog fonda za Balkan

Izvor: euractiv.rs